

Wójt Gminy Lipowa
ul. Wiejska 44
34-324 Lipowa

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy Lipowa

80 - petycja
Dziękuję
Rzeczniczce

Przewodniczący
Rady Gminy
Lipowa

Lipowa, dnia 14.09.2026 r.

URZĄD GMINY w Lipowej
PUNKT OBSŁUGI KLIENTA
WPLYŚNĘŁO DNIA

14.09.2026

9/26

Nr podpis

PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM, WNIOSEK W TRYBIE ART. 241 KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO ORAZ WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

**w sprawie przywrócenia połączenia ulic Szarotki i Kamieniec,
wyjaśnienia podstaw zmiany przebiegu drogi, zbadania
warunków geotechnicznych inwestycji, kontroli legalności i
położenia schodów, ochrony mienia gminnego oraz poprawy
bezpieczeństwa i dostępności lokalnego układu
komunikacyjnego i turystycznego**

Działając:

1. na podstawie art. 2 ust. 1–3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;
2. na podstawie art. 241 i następnych ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;
3. na podstawie art. 2 ust. 1, art. 10, art. 13 i art. 16 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej;
4. w związku z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w szczególności dotyczącymi zarządzania drogami wewnętrznymi, utrzymania i ochrony dróg oraz ochrony nieruchomości drogowych;
5. z uwzględnieniem przepisów:
 - a) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
 - b) ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
 - c) rozporządzenia z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych;

- d) ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- e) ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych,

wnoszę o **odrębne zarejestrowanie i rozpoznanie:**

1. części I niniejszego pisma jako petycji w interesie publicznym;
2. części II jako wniosku w trybie art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz wystąpienia do Wójta jako organu wykonawczego Gminy, właściciela mienia komunalnego, podmiotu odpowiedzialnego za ul. Kamieniec w zakresie wynikającym z jej statusu oraz właściciela i podmiotu zarządzającego drogą wewnętrzną ul. Szarotki;
3. części IV jako wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Petycja może dotyczyć podjęcia działania w sprawie życia zbiorowego lub dobra wspólnego. Wniosek z art. 241 KPA może dotyczyć między innymi usprawnienia organizacji, ochrony własności, wzmacniania praworządności, zapobiegania nadużyciom oraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Nadrzędnym celem niniejszego wystąpienia jest:

przywrócenie funkcjonalnego, ogólnodostępnego i możliwie pozbawionego barier połączenia ulic Szarotki i Kamieniec, przystosowanego co najmniej do ruchu pieszego i rowerowego oraz – w zakresie możliwym technicznie – umożliwiającego przejazd pojazdów technicznych, komunalnych i ratowniczych. Działka nr 4049, na której historycznie funkcjonował przebieg drogi, została nabyta przez Skarb Państwa w drodze zasiedzenia, a następnie stała się własnością Gminy Lipowa w drodze komunalizacji. W dokumentacji komunalizacyjnej wskazano, że nieruchomość była użytkowana jako droga. W związku z tym konieczne jest ustalenie, na jakiej podstawie prawnej i w jakim trybie doszło następnie do odejścia od tego przebiegu drogi.

I. PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM

Wnoszę o:

1. Przywrócenie połączenia

Podjęcie rzeczywistych działań zmierzających do przywrócenia połączenia ulic Szarotki i Kamieniec, w pierwszej kolejności z wykorzystaniem gruntów stanowiących własność Gminy Lipowa oraz płaskiego lub nieznacznie nachylonego obszaru dawnego skrzyżowania.

2. Analiza możliwych wariantów

Przeprowadzenie analizy co najmniej następujących wariantów:

1. odtworzenia połączenia w jego historycznym przebiegu;
2. utworzenia ogólnodostępnego ciągu pieszego i rowerowego bez schodów oraz innych barier uniemożliwiających:
 - a) prowadzenie roweru;
 - b) korzystanie z wózka dziecięcego;
 - c) przemieszczanie się osób starszych;

- d) przemieszczanie się osób o ograniczonej sprawności;
 - e) korzystanie z trasy osobom po przebytych poważnych chorobach i z ograniczoną wydolnością;
3. utworzenia połączenia umożliwiającego przejazd pojazdów:
- a) ratowniczych;
 - b) technicznych;
 - c) komunalnych;
 - d) służb leśnych i przeciwpożarowych;

3. Opracowanie geodezyjne

Sporządzenie przez uprawnionego geodetę opracowania obejmującego:

1. historyczny i aktualny przebieg ul. Kamieniec;
2. historyczny przebieg połączenia z ul. Szarotki;
3. działkę nr 4049 oraz działki, które z niej powstały, zostały z niej wydzielone albo do których została ona przyłączona;
4. aktualny przebieg i granice pasa ul. Kamieniec;
5. dokładne położenie schodów wykonanych przez inwestora prywatnego;
6. dokładne położenie schodów wybudowanych przez Gminę Lipowa;
7. położenie dawnego skrzyżowania względem zasadniczej części skarpy;
8. położenie drogi leśnej na działce nr 4060/1;
9. ustalenie, czy schody prywatne, ogrodzenia, urządzenia albo inne elementy zagospodarowania znajdują się na gruncie gminnym lub w nieruchomości drogowej;
10. możliwość wykorzystania dawnego pasa drogowego albo fragmentu działki nr 4060/1 do odtworzenia połączenia.

4. Ustalenie stanu własnościowego

Jednoznaczne ustalenie:

1. czy grunt, na którym historycznie funkcjonowało połączenie ulic, nadal stanowi własność Gminy Lipowa;
2. jakie części dawnej działki nr 4049 pozostają obecnie własnością publiczną;
3. jakie części dawnego pasa drogowego zostały zbyte, zamienione, podzielone albo przekazane osobom prywatnym;
4. na jakiej podstawie prawnej dokonano każdej z tych czynności;
5. czy grunt zajęty przez schody prywatne stanowi obecnie własność Gminy, właściciela działki nr 4060/1 czy innego podmiotu.

5. Niezależna ocena techniczna i geotechniczna

Zlecenie niezależnej oceny technicznej i geotechnicznej, która odpowie w szczególności na pytania:

1. czy w miejscu dawnego skrzyżowania rzeczywiście występują albo występowały zjawiska osuwiskowe;
2. jaki jest dokładny zasięg ewentualnego osuwiska;
3. czy obszar ten obejmuje płaski teren dawnego połączenia;
4. czy obszar ten obejmuje schody prywatne i schody gminne;
5. czy występuje zagrożenie utratą stateczności skarpy;

6. jaki wpływ na stateczność skarpy miały:

- a) roboty ziemne;
- b) wykonanie schodów prywatnych;
- c) wykonanie schodów gminnych;
- d) zmiana przebiegu drogi;
- e) sposób odprowadzania wód;

7. czy możliwe jest wykonanie bezpiecznego połączenia pieszego, rowerowego, technicznego albo drogowego;

Ustalanie geotechnicznych warunków posadowienia obejmuje między innymi ocenę stateczności podłoża, zboczy i skarp, wzajemnego oddziaływania obiektu i gruntu oraz wybór metod wzmacniania podłoża i stabilizacji skarp. Zjawiska osuwiskowe są kwalifikowane jako skomplikowane warunki gruntowe.

6. Dostęp do przystanku komunikacji publicznej

Przeprowadzenie analizy wpływu przywrócenia połączenia na dostęp do przystanku publicznego transportu zbiorowego znajdującego się przy skrzyżowaniu ulic Szarotki i Słonecznej, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1. bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej;
- 2. braku chodnika przy ul. Słonecznej;
- 3. natężenia ruchu samochodowego;
- 4. warunków oświetlenia poszczególnych wariantów dojścia;
- 5. możliwości odseparowania pieszych od ruchu pojazdów;
- 6. bezpieczeństwa mieszkańców po zmroku;
- 7. warunków występujących w okresie jesienno-zimowym;
- 8. możliwości regularnego odśnieżania i zwalczania śliskości;
- 9. dostępności dojścia dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów z dziećmi;
- 10. możliwości pokonania całej trasy, łącznie z występującymi na niej stromymi schodami.

7. Możliwość wykorzystania części działki nr 4060/1

W przypadku stwierdzenia, że odtworzenie połączenia wymaga wykorzystania części prywatnej działki nr 4060/1, wnoszę o:

- 1. określenie minimalnej szerokości i powierzchni pasa niezbędnego do realizacji każdego z analizowanych wariantów;
- 2. podjęcie rokowań z właścicielem dotyczących:
 - a) dobrowolnego zakupu wydzielonego pasa gruntu;
 - b) zamiany nieruchomości;
 - c) ustanowienia odpowiedniego prawa do gruntu;
 - d) innego zgodnego z prawem sposobu pozyskania nieruchomości;
- 3. w przypadku braku porozumienia – przeanalizowanie możliwości realizacji inwestycji w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych;
- 4. rozważenie innych instrumentów prawnych służących nabyciu nieruchomości na cel publiczny, jeżeli procedura ZRID nie będzie właściwa dla wybranego wariantu;
- 5. niewykluczanie odtworzenia połączenia wyłącznie z powodu przewidywanego braku dobrowolnej zgody właściciela.

Procedura ZRID może być zastosowana do inwestycji dotyczących drogi publicznej. Dla drogi gminnej decyzję wydaje starosta na wniosek właściwego zarządcy drogi, a wydzielona część nieruchomości może przejść na własność Gminy za odszkodowaniem.

8. Wizja lokalna

Przeprowadzenie wizji lokalnej z udziałem:

1. przedstawiciela Wójta;
2. przedstawiciela Referatu Infrastruktury lub Referatu Inwestycji i Rozwoju;
3. przedstawiciela Rady Gminy albo właściwej komisji;
4. uprawnionego geodety;
5. projektanta drogowego;
6. osoby posiadającej kwalifikacje geotechniczne;
7. koordynatora dostępności Gminy Lipowa;
8. przedstawiciela organizatora transportu publicznego albo zarządcy przystanku;
9. przedstawiciela organu zarządzającego ruchem;
10. wnioskodawcy.

Wizja powinna:

1. objąć również godziny poranne albo popołudniowe, w których dzieci i młodzież korzystają z komunikacji publicznej;
2. obejmować całą trasę wskazywaną przez Wójta jako alternatywa, a więc ul. Szarotki, odcinek ul. Słonecznej, ul. Truskawkową, ul. Kamieniec oraz strome schody;
3. uwzględniać perspektywę:
 - a) osoby starszej;
 - b) osoby o ograniczonej sprawności;
 - c) osoby po poważnych chorobach układu krążenia;
 - d) opiekuna prowadzącego wózek dziecięcy;
 - e) osoby prowadzącej rower.

9. Protokół

Sporządzenie protokołu z wizji lokalnej, zawierającego:

1. dokumentację fotograficzną;
2. pomiary terenowe;
3. szkic sytuacyjny;
4. opis przebiegu dawnej i obecnej trasy;
5. opis warunków dojścia do przystanku;
6. ustalenia dotyczące granic działek drogowych;
7. ustalenia dotyczące położenia obu zespołów schodów;
8. ocenę dostępności całej trasy alternatywnej;
9. zgłoszone uwagi uczestników.

10. Koncepcja i koszty

Przygotowanie wstępnej koncepcji przywrócenia połączenia wraz z:

1. opisem analizowanych wariantów;
2. orientacyjnymi kosztami;
3. wskazaniem nieruchomości wymagających nabycia;
4. wskazaniem koniecznych decyzji i uzgodnień;

5. harmonogramem dalszych działań.

11. Finansowanie

Przedstawienie wyników Radzie Gminy Lipowa oraz – w przypadku potwierdzenia możliwości przywrócenia połączenia – podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia środków:

1. w budżecie Gminy;
2. w wieloletniej prognozie finansowej;
3. z funduszy przeznaczonych na bezpieczeństwo pieszych;
4. z funduszy dotyczących dostępności;
5. z funduszy drogowych, transportowych albo turystycznych;
6. z innych dostępnych źródeł zewnętrznych.

12. Zabezpieczenie gruntu

Powstrzymanie się – w granicach kompetencji Wójta – od zbywania, zamiany, obciążania albo zmiany sposobu zagospodarowania gruntów dawnego pasa drogowego w sposób mogący utrudnić przywrócenie połączenia.

Jeżeli decyzja w tym zakresie wymaga działania Rady Gminy, wnoszę o wystąpienie do Rady z wnioskiem o odpowiednie zabezpieczenie interesu publicznego.

Jeżeli rozpatrzenie części żądań należy do właściwości Rady Gminy Lipowa albo innego organu, wnoszę o przekazanie właściwej części petycji organowi właściwemu i równocześnie poinformowanie mnie o przekazaniu.

12. Konieczność ponownego zbadania sprawy w świetle rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Śląskiego

Szczególne znaczenie dla oceny potrzeby ponownego przeanalizowania sprawy nabiera Rozstrzygnięcie Nadzorcze Nr NPII.4131.1.186.2024 Wojewody Śląskiego z dnia 6 marca 2024 r., którym stwierdzono nieważność w całości uchwały Nr LXXVI/481/24 Rady Gminy Lipowa z dnia 25 stycznia 2024 r.

Nie chodzi przy tym o utożsamianie stanu faktycznego i prawnego sprawy rozstrzygniętej przez Wojewodę ze sprawą przebiegu ul. Kamieniec. Obie sprawy dotyczą innych dróg i innych czynności podejmowanych przez Gminę. Rozstrzygnięcie to ma jednak istotne znaczenie jako wyraźne stanowisko organu nadzoru co do standardu, jaki powinien być zachowany przez Gminę przy kształtowaniu przebiegu dróg oraz podejmowaniu decyzji wpływających na sposób korzystania z infrastruktury drogowej przez mieszkańców.

W szczególności Wojewoda wskazał, że regulacje dotyczące przebiegu i kategorii dróg nie mają charakteru wyłącznie wewnętrznego, lecz mogą wywoływać konsekwencje wobec nieograniczonego kręgu użytkowników dróg. Z tego względu działania organów gminy w tym zakresie wymagają zachowania właściwej podstawy prawnej, odpowiedniej procedury oraz poszanowania zasad wynikających z art. 2 Konstytucji RP, w tym zasady demokratycznego państwa prawnego, jasności i przejrzystości działania organów publicznych oraz ochrony zaufania obywateli do tych organów.

W rozstrzygnięciu tym Wojewoda podkreślił również znaczenie jednoznacznego i precyzyjnego określenia przebiegu drogi, wskazując, że sposób ukształtowania przebiegu drogi powinien umożliwiać jego rzeczywistą weryfikację i ocenę.

Powyższe stanowisko powinno być uwzględnione również przy ocenie okoliczności związanych ze

zmianą przebiegu ul. Kamieniec, ponieważ zmiana ta w sposób bezpośredni wpłynęła na możliwość korzystania z istniejącego ciągu komunikacyjnego przez mieszkańców i turystów.

Szczególnie istotne są przy tym informacje przekazane przez Wójta Gminy Lipowa w odpowiedzi na mój wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 17 lipca 2026 r.

W odpowiedzi tej Gmina jednoznacznie poinformowała, że:

- nie posiada dokumentacji geologicznej, geotechnicznej ani geologiczno-inżynierskiej stanowiącej podstawę zmiany przebiegu ul. Kamieniec;
- nie posiada opinii, ekspertyz ani analiz dotyczących konieczności zmiany przebiegu drogi;
- nie posiada dokumentów dotyczących oceny stateczności skarpy;
- nie sporządziła analizy porównawczej dotyczącej aktualnego i poprzedniego przebiegu drogi;
- nie przeprowadzono analizy pod kątem pozostawienia połączenia ul. Szarotki i Kamieniec jako dojazdu technicznego.

Są to informacje pochodzące bezpośrednio od Gminy i dlatego mają szczególne znaczenie dla niniejszej petycji.

13.

